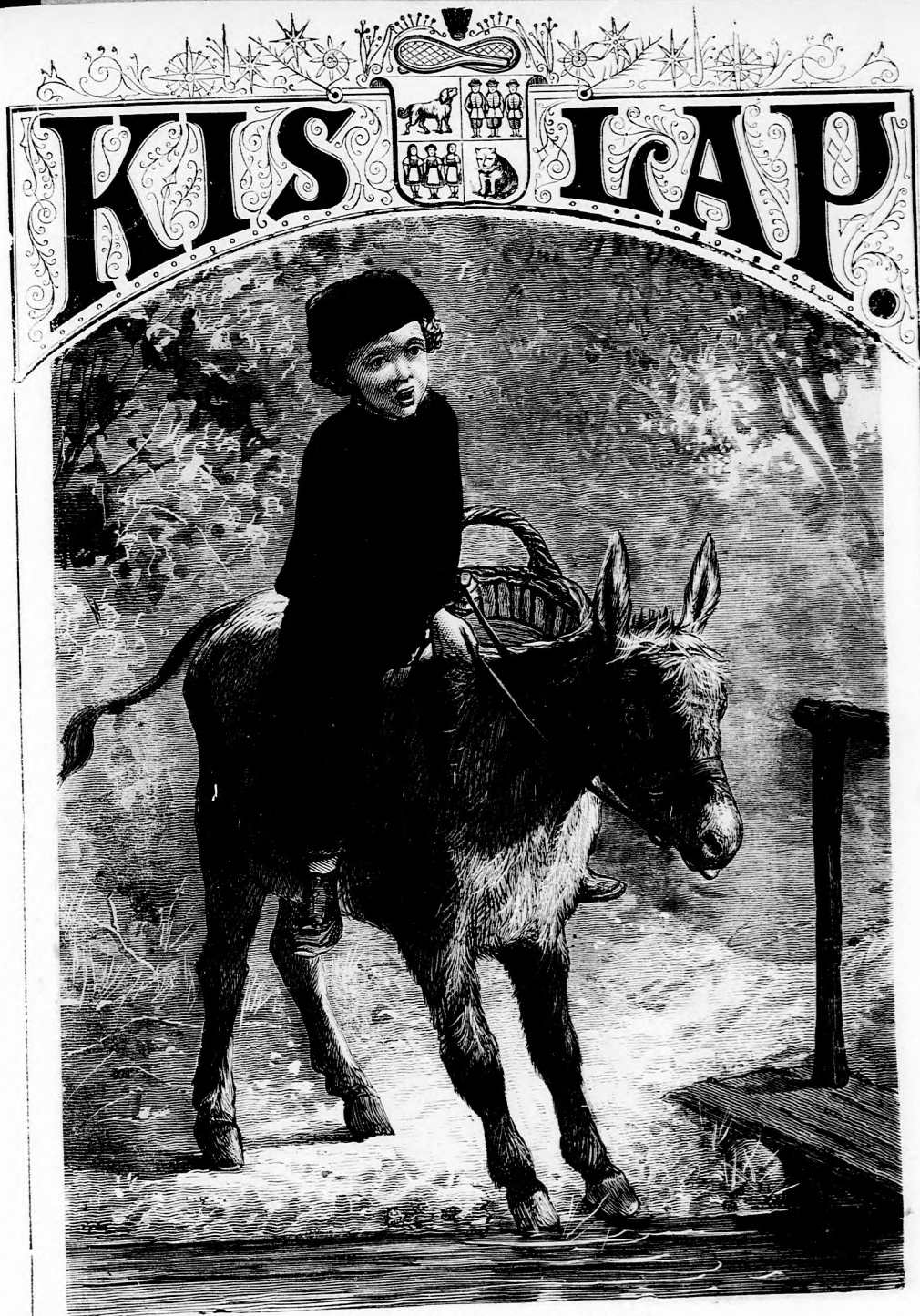

AM.

óka
nem
ehát
st, a
eve-
elte
nyü
ldo-
rkas
nem

ot és
ehor-
rtott
még
meg-
gölte
méltó

a-épület.
ulat.

MAKACSSÁG. (Lásd a 174. lapon.)

11. szám. — 1877. Ára negyedévre 1 frt. 40 kr.

XIII. kötet.

A HIUSÁG PALOTÁJA.

— Mese. —

ZÉP nyári délután volt, midőn Elemér kint sétált az árnyas ligetben. A madarak vigan daloltak a lomb között, — de a mi Elemér barátunk épen nem látszott osztozni vígságukban, sőt ellenkezőleg, ugyancsak boszus és haragos arcot mutatott s azt hitte, hogy van is rá oka, még pedig nagy!

Hogy is ne lett volna! Valahányszor a tükörbe nézett, mindig úgy látta, hogy ő nagyon csinos fiu, ismerősei is azt mondogatták s akárhányszor hallotta, mikor így szóltak:

— Milyen délczeg huszár lenne eből a fiuból!

Ettől a gondolattól többé nem tudott szabadulni. Nagyon elégedetlen volt, hogy szülei tovább is csak iskolába járaták, mikor ő már csak lovagolni, vivni, szeretett volna. Hiába mondta gyakran a jó mama:

— Kedves fiam, verd ki ezt a fejedből. Ez csak olyan meggondolatlan hiu-

ság, később megbánnád. Mi, szüleid, jobban tudjuk, mire van neked igazán hivatásod. Nem vagy te huszárnak való.

Az ilyen intések nem használtak semmit s Elemér barátunk most is azon töprenkedett, milyen szerencsétlen ő, hogy nem teljesülhet kívánsága. Leült egy nagy fa tövébe és elgondolkozott . . . s amit még eddig soha sem vett észre, bár sokszor járt már ezen a tájon: egy nagy szerü, aranytól csillogó palota előtt ül, mely nem igen messzire látszott a fák között. Csodaszép volt s valami sajtáságos kékes köd vette körül.

— Ejnye, ezt meg kell nézmem, gondolá Elemér.

Fölugrott és gyors léptekkel sietett a bűvös táj felé. Nem volt oly közel, mint látszott . . . sokáig, nagyon sokáig ment, tüskön-bokron keresztül gázolt s már azt hitte, soha sem jut odáig, midőn végre mégis közelebb jutott a ragyogó palota s már egészen tisztán láthatta annak gyönyörű oszlopaít, aranyos tetőzetét. De amint egészen közel ért, nagy csodálkozására még valamit látott: abba a palotába nem lehetett bejutni és onnan ki sem; mert valami furcsa láng vette körös-körül, a lángban pedig szörnyü kigyók és sárkányok uszkáltak. Aki be akart menni, annak ezek közt kellett keresztül hatolni. Ebben pedig okvetetlenül megégeti magát.

Pedig amint Elemér közletről bámulta a palotát, ugyancsak nagy vágya támadt, hogy bejuthasson. A kapu fölött ugyanis fényes aranyos betüvel e szavak voltak fölírva;

»A ki e palotába lép, annak minden kívánsága teljesül.«

— Nagyon szép, dörmögé Elemér félig hangosan. De azt szeretném tudni, hogy menjen be az ember, mikor lángtenger veszi körül!

— Oh, az nem tesz semmit! szólalt meg egy idegen hang egészen közel.

Elemér kissé meghökkenve hátrafordult s bizony ha máskor találkozik olyan alakkal, a minőt most látott, aligha nagyon meg nem ijed; de a csodás palota már félig hozzászoktatta mindenféle furcsaságokhoz s nem igen ijedt meg, midőn egy jóformán ördöghez hasonló csodálatos alakit pillantott meg maga mellett; ez a valaki fekete volt mint a szerecsen, ruha alig volt rajta, de e helyett annál inkább szembe ötlött, hogy valami szarv-féle van a homlokán. Elemérnek ideje sem volt, hogy kellőképp csodálkozzék, midőn a sajátos idegen megszólalt:

— Kedves kis barátom, szeretnél bemenni a palotába? No's, hát rajta, induljunk!

— Oh persze! Van eszem, hogy nem megyek neki a tűznek.

— Attól nem kell félned... az nem igazi tűz, csak csalóka fény. Jöjj egészen bátran.

De Elemér nem ment; bármennyire szeretett volna bejutni arra a helyre, a hol az embernek minden kívánsága teljesül: mégis kissé gyanakodva nézett az ismeretlenre s rövid szünet után kérdé:

— Hát te ismered azt a palotát? Jártál már benne?

— Persze, hogy jártam! Hiszen én oda való vagyok, sőt az igazat megvallva, én vagyok e palota gazdája. Azért mondhatom, hogy ne félj, jöjj velem bátran...

No's? Még mindig félsz? Jól van, tehát előbb bemegyek magam, hogy meggyőződjél, hogy nincs semmi veszedelem.

És az ismeretlen nekiment a kékes-piros lángnak, keresztül hatott rajta s Elemér jól láthatta, mint jutott minden baj nélkül egészen a csodás palota közélébe. Ott valami jelt adott, (lásd a képet a 163—164. lapokon) aztán visszafordult és néhány percz mulva ismét ott állt Elemér oldalánál.

— No's hiszed-e már, hogy nincs semmi veszedelem?

Elemér még mindig félt ugyan kissé, de mégis erősebb volt kívánsága, hogy a bűvös palotába bejusson. Hirtelen elszánta tehát magát és így szólt:

— Jól van, menjünk tehát!

Neki indultak s Elemér nagy örömmel tapasztalta, hogy csakugyan minden baj nélkül juthatni át a lángokon. Néhány percz mulva ott álltak a palota kapujánál. Mielőtt azonban beléptek, Elemér, aki nem volt ostoba fiu, megállt és így szólt:

— Hm... de aztán nem történik semmi bajom, ha abba a bűvös palotába belépek?

— Oh dehogy! itt csak az történhetik veled, amit magad kívánsz felelt kísérője.

De hátha ki akarok majd ismét menni... tehetem-e szabadon?

— Kétséggkívül, ha ugyan odabent nem találsz semmi kedvedre valót.

— Jól van tehát, bemegyek. De ez a palota nagyon nagy... eltévedek benne.. hogy tudjam, hova, merre kell menni?

— Majd én magam leszek a vezetőd.

— Nagyon jó lesz. De tulajdonképen mit és kit fogunk itt látni?

— Látni fogod a palota lakosait.

— Oh, az pompás lesz! De nem lesz az nekik alkalmatlan, ha ilyen szokatlan időben meglátogatjuk őket?

— Hova gondolsz? A ki a hiuság palotájában lakik, annak mindig csak azon jár az esze, hogy mások lássák és bámulják. Inkább nem eszik, nem alszik, csak bámultathassa magát. Legelőször is tisztelkedned kell a palota királynőjénél.

— Ki az?

— Egy hiu asszonyság, aki hajdan egyszerű sorsban, de boldogan élt; mindig irigyelte a királynőket, a kiknek hosszú uszályos köpenyük van, melyet aranyos ruhás, kis apródok tartanak; ilyet kívánt magának; kívánsága teljesült s most itt lakik.

Beléptek egy fényes terembe, melynek falai ragyogtak a fényes tükröktől és csillogó márványtól, pallója pedig oly simára volt csiszolva, hogy Elemér minden lépten azt hitte, hogy rögtön orra bukik. Erősen megkellett fogóznia kísérlőjébe, hogy el ne essék. A teremben roppant unatkozó képpel állt egy biboros köpenyű asszonyság; a köpeny három ölyvire huzódott utánna, s két kis apród tartotta a végét. Midőn a látogatók beléptek, a fényes ruhás asszony eléjük akart lépni, de nem lévén szokva az uszályos köpenyhez és nem gondolva a két kis apródra, oly hirtelen lépett előre, hogy a két apród nem vette észre szándékát s helyben állva maradt, erősen tartva a köpeny végét. Ennek pedig az lett a vége, hogy a biboros asszonyság hirtelen meg-rántotta az apródokat, ezek pedig megfor-

ditották urnőjüket, kit köpenyénél fogva tartottak; és így mindhárman nagyot csusztak a sikamlós pallón és orra buktak.

Elemér kísérlője nagyot nevetett s megjegyzé:

— Mit gondolsz, jó dolog királyi palástot viselni olyannak, aki nem arra termett?

Elemér maga is nagyot nevetett és ezzel megfordulván, ott hagyták a földön a királynőt, apródjaival együtt. Amint az ajtó felé mentek, egy gyönyörű papagáj, mely fényes arany kalitkában ült, siránkozó hangon kiáltá:

— Fuss innen! fuss innen, fiatal ember! Ne maradj a palotában!

— Fussak? És valjon miért?

— Mert úgy járhatsz, mint jártam én.

— No's, hogyan? talán nem vagy boldog e helyen?

— Oh még kérded! Nézz csak reám! Még szebb kívántam lenni, mint voltam, azt kívántam, hogy lábaim igazi aranyból, szárnyaim tiszta ezüstből es drágakövekkel kirakva legyenek. Kívánságom teljesült, de most arra vagyok kárthatva hogy örökké mozdulatlanul üljek itt; mert ezüst szárnyakkal nem lehet röpülni, sem pedig arany lábakkal járni!

Elemér épen valami vigasztalót akart mondani, mikor nem messze a sarokban egy gyönyörű nagy macskát pillantott meg, mely ugyancsak fájdalmasan nyávogott.

— Hát neked mi bajod, cziczuska; kérdé Elemér.

— Ki szól hozzám? felelé a czicza? ember-é vagy ló, vagy madár? Kihez van szerencsém?

(Folytatása a 166. lapon.)

KIGYÓBŰVÖLŐ INDIÁNUS. (Lásd a 171. lapon.)

(Folytatás a 164. laphoz.)

— Ohó! hát nem látsz? Talán bizony vak vagy?

— Fájdalom, ugy van! Vak vagyok, még pedig saját hibámból. Mindig hallottam, hogy dicsérik az olyan szemeket, melyek ragyognak, mint a drága smaragd-kő. Kivántam tehát, hogy az én szemeim igazi smaragd-kövek legyenek s kívánságom teljesült, de most aztán nem látok semmit . . . még azt sem tudom, igazán szépek-e smaragd-szemeim. Kedves idegen, mondd csak, szépek?

Elemér biztatni akarta, hogy bizony szépek, de kísértője könyörtelenül megszólalt:

— Dehogy szépek! Roppant csunya vagy. Minden csak a maga helyén szép; a drágakő ékszernek való, nem pedig szemnek.

Ezzel ott hagyták a papagájt, meg a macskát s kimentek az udvarra, mely gyönyörű virágokkal volt díszítve. Itt Elemérnek legelőször is egy nagy madár tűnik fel, mely tollazata szerint saskeselyűnek látszott ugyan, de oly félénken lépdelt, úgy ijedezett mindig, hogy épen-séggel nem illett be ragadozó vadnak.

— Ejnye, de jámbor egy keselyű, szólt Elemér. Talán bizony nem is igazi. Mondd csak, keselyű barátom, ki vagy te?

— Nem látod? Én saskeselyű, ragadozó madár vagyok. Az előtt tyuk voltam s mert a ragadozók mindig ijesztgettek, egyszer azt kivántam, vajha magam is olyan hatalmas madár volnék s ne kellene mindig a tyukólban ülnöm. Kívánságom teljesült, de nincs köszönet benne.

— No's, mi a bajod?

— Mi? Hát az, hogy többé nem ehetem buzamagot s efféléket, a kisebb madarakat kellene elfognom és fölfalnom . . . de nem merem . . . nem tudok hozzászokni . . .

— Ezt bizony rosszul kívántad magadnak, szólt Elemér nevetve; inkább maradtál volna szép jámbor tyukocskának, mint hogy félénk, gyáva keselyű lett belőled.

Nevetve mentek odább s nem messze egy hatalmas medve tűnt szemökbe, mely busan lehorgasztott fejjel ült egy sarokban és mélyen gondolkozni látszik. Elemér megszólalt:

— Nini! Egy medve! És milyen szomorú! Ugy látszik, ez sincs megelégedve sorsával. Talán ennek is jobb dolga volt régebben.

— Mindjárt megtudjuk, szólt kísértője. — Medve koma, mi a baj? Talán nem tetszik a medve-mesterség? Mi voltál azelőtt?

— Szabóinas.

— Szabóinas? Hogy jutott hát eszedbe medvének lenni?

— Szerencsétlen gondolat volt, az bizonyos. Az emberek mindig csufoltak, nevettek, még meg is vertek, mivelhogy gyöngye voltam; boszúságban valami rettenetes, hatalmas fenevad óhajtottam lenni, leginkább medve. Kívánságom teljesült, de most mint medvének félrevonultam, magányban kell élnem, unatkoznom, bántani pedig nem kívánok senkit!

Elemér rá sem ért, hogy valami biztatót mondjon a szerencsétlen medvének, mert épen ekhor egy óriási elefánt közeledett.

— Hát ez valjon mi volt azelőtt? szölv Elemér. Talán bizony hangya, vagy egérke!

Elemér nem csalódott; a hatalmas elefánttól csakhamar megtudták, hogy egér volt s mert a macskák üldözték, azt kívánta magának, hogy a legnagyobb és legerősebb állattá változzék, ami meg is történt.

— No's kedves kis egérkém, és hogy érzed magadat új bőrödben? kérdé Elemér nagyot ütve az egér-elefánt orrára.

Az elefántot szörnyen bosszantotta ugyan a fiu merészsége s ha igazi elefánt volt volna, bizony rögtön agyon is tiporja; de így még ő ijedt meg s nagy erőfeszítésébe került, hogy nyugodtnak mutassa magát.

— Oh, jól érzem magamt, mondá. Nagy vagyok és erős, mint látod, de csak természetemet kellett megváltoztatnom magamon; azelőtt is szürke voltam, most is szürke vagyok.

— Hm! De hátha valami baj esnék, nem lesz veszedelmes a nagy termeted?

— Mit? Micsoda baj?

— Hát például ha macska közelednék?

— Micsoda? Macska! kiáltá az egér-elefánt reszketve. Talán csak nincs itt közel? Oh jaj nekem! hogy buvok el! Nem férek be többé a szük egérlyukba!

Elemér és kísérvője nevetve távoztak az egérszivü elefánttól s ismét bementek a palotába.

— Akarod látni a csodaszép fiut? kérdé Elemértől kísérvője.

— Hogy ne?

— Akkor hát menjünk be ide.

Beléptek egy fényes terembe, melynek falait csupa tükrök képezték, úgy hogy a ki e szobában volt, akár merre fordult, mindig látta magát a tükörben, előlről, oldalról, hátulról, mindenképen.

A csodaszép fiu ott ült a pamlagon s azt hitte magáról, hogy nagyon szép; Elemér pedig ijedten vissza hökkent mikor meglátta, mert hiszen ez valami szörnyalak volt!

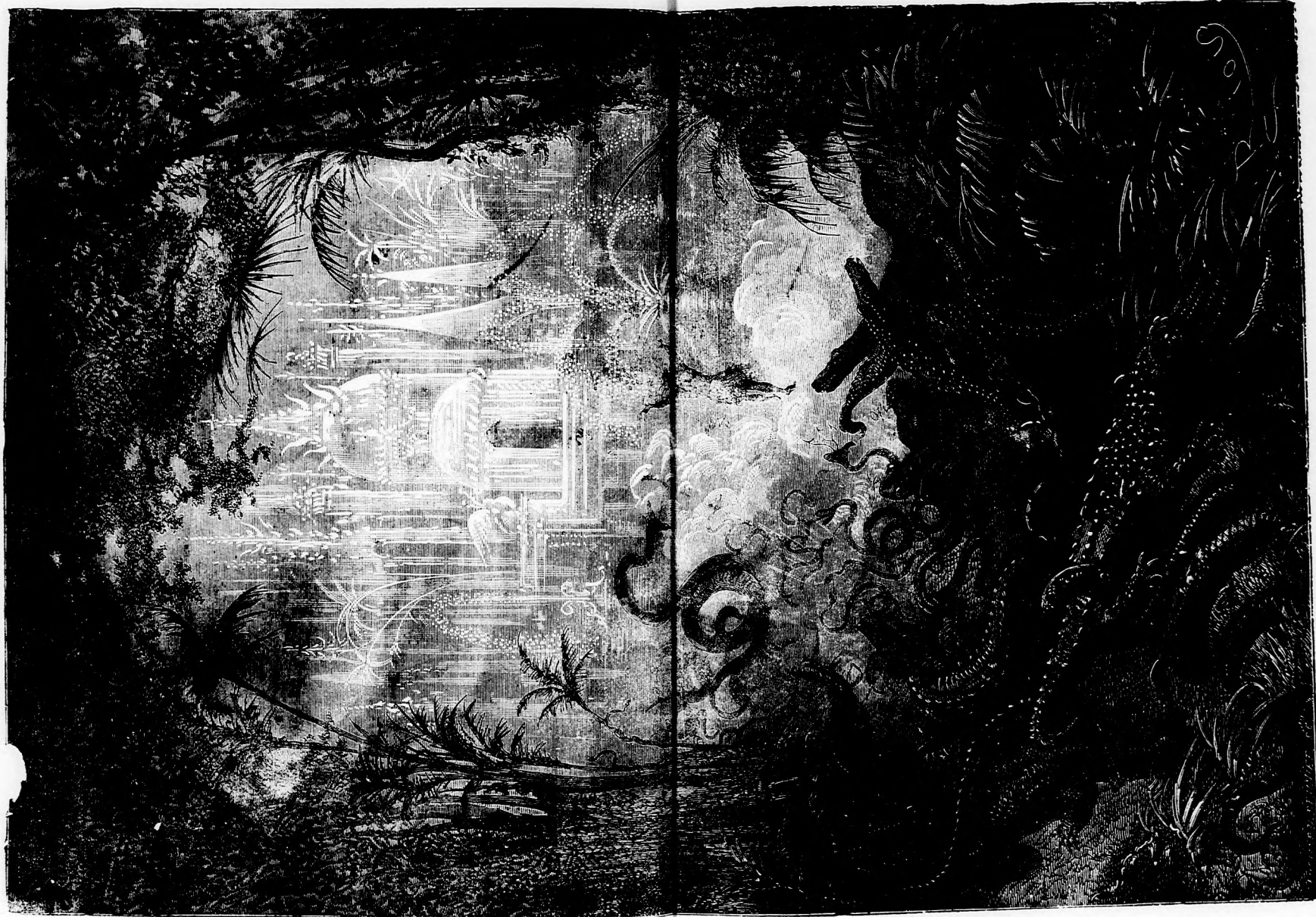
A csodaszép fiu valamikor igazán szép fiu volt, de nem érte be vele; kívánta magának mindazt, a mit szépnek hallott említettü; kívánta, hogy fogai olyanok legyenek, mint a gyöngysor, — hogy legyen sasorra, fenyőszálhoz hasonló sugár termete, s mindez és még több efféle, kívánsága teljesült, de persze az lett belőle, hogy többé alig maradt emberi alakja, hanem valóságos szörnyeteg volt, kitől mindenki borzadva futott el.

Elemér is sietve kifutott, úgy, hogy kísérvője alig birta utólrüni. Mikor ismét együtt voltak, így szölv Elemérhez kísérvője:

— No's kedves kis barátom, már talán eleget jártunk? Most már beszéljünk rólad, magadról. Tudom neked is van valami titkos kívánságod. Mond ki bátran, teljesülüni fog.

Elemérnek azonban nagyon elment a kedve attól, hogy valamit kívánjon. Az jutott eszébe, hogy hátha ő is olyan esztelenséget talál elkövetüni, mint azok, akiket itt látott, a kik nem tudták jól megfontolüni, mi való nekik; hátha jobb volna elébb tanácskozüni okos emberekkel, főleg a jó szülökkel s azt tenni, amit ezek mondanak?

(Folytatása a 170. lapon.)

A BÜVÖS KASTÉLY. (Lásd a 163. lapon.)

(Folytatás a 167. laphoz.)

Még nem határozta el magát, midőn — orrára szállt egy légy s úgy megsipte, hogy Elemér fölébredt. Szemeit dörzsölve, ámulva nézett körül.

— Ah! hát csak álmodtam? dörögé. Persze, még pedig jó sokáig aludtam itt a hűvös árnyékban. Hanem azért az álom végét mégis követni fogom... hiszem, jó szüleim csakugyan jobban tudják, mi válik javamra. Lemondok arról az esztelen hiúságról, hogy huszár legyek. Fogok tanulni továbbra is.

És szülei nagy örömére csakugyan úgy is tett. Nemsokára pedig maga is belátta, mily jó volt követni szülei tanácsát, mert a mint hiúságát legyőzte, kedve is elmúlt a pályától, melyre nem volt tehetsége s rossz huszár helyett igen derék orvos lett belőle.

BUCSU

A KISSÁRIKÁTÓL.

— *Kis hugának küldi katonabátyja.* —

PÁ, PÁ, kedves Sáríka,
Holnap megy a bácsika
Messze... messze... messzire...
A világnak végire.
Nem fogunk már karikázni.
Hintókázni, kocsikázni.
Már én többet el nem bújok,
Egy kis sipot meg nem fújok.
Nem mesélek Sáríkanak,
Mert elvisznék katonának.
Bucsut mondok most te néked,
Istenem áldjon meg téged!

No ne sirj hát, muczikám,
Kis galambom, Sáríkam!
Csókolom a jó szivedet,
Kis kacsódat, szép szemedet.

Visszajövök én megint,
Csak elmegyek egy kicsint
Katonásdit játszani,
Árkot-bokrot ugrani.
Elviunném én Sáríkat is,
Nagymamát is, apukát is.

Hej, de mikor nem lehet...
Arról senki sem tehet.
Tyűh, pedig de szép dolog!
Örömembe' tánczolok.
Voltam már én másszor is,
Elmegyek még százszor is.

Jaj ha látnád Sáríkam:
Milyen szép lesz a ruhám!
A kabátom, mint a hó.
Rajta pityke, ragyogó.
A nadrágom hupikék...
Isten tudja, hogy mi még!
Szép bakancs lesz lábamon,
Egy nagy bornyu hátamon,
Czifra puska vállamon...
Ugy bizony, kis angyalom!

Jaj de szép lesz majd midőn
Játszogatunk a mezőn:
Jobbra-balra fordulunk,
Lépdegélünk, szaladunk.
Földre fekszünk hirtelen
És felugrunk sebesen.
S egy percz alatt sorba' állunk,
Várjuk: mit mond kapitányunk.
Parancsára térdelünk,
Feltartjuk a jobb kezünk.
Ujra talpra ugrosunk
Bukdosunk és futkosunk
Egyenesen, kanyarogva,
Egy csomóba, szakaszokba.

Addig-addig, hogy végtére
Rábukunk ez ellenségre.
Akkor aztán van melegünk
Rettentően veszekedünk.
Hallanád csak, Sáríka:
Hogy harsog a trombita!
A dob pörög, a kard csörög,
Ágyu dörög, föld dübörög,

Mérgesen szól a sok puska . . .
 Megszalad a kőzos muszka.
 A lovasság ad neki:
 A pokolba kergeti.
 Van is aztán örömünk:
 Danolunk és nevetünk!

De egyszer csak, Sáríka,
 »Vigyázz!« — szól egy bácsika.
 S a sok vitéz mind egy áll,
 Mint a . . . mint a . . . gyertyaszál.
 Nemsokára hangzik a
 Szép katona-muzsika.
 Parancsolják: »jobbra nézz!« —
 Arra néz a sok vitéz.
 Tudod ki jön, Sáríka?
 Hát a király bácsika.
 Egy gyönyörű pejlovon
 Végig vágat a soron.
 Kísérői fényesek:
 Bárók, grófok, herezegek.
 Nagybajuszu katonák,
 Generális bácsikák.
 Tollas esákó fejkön,
 Arany, ezüst mellökön.

A király most hirtelen
 A sor előtt megjelen.
 Dieséri a bátrakat,
 Csillagokat osztogat.
 Hogyha nékem ad: majd kérek
 Sáríkanak is egy szépet.
 Megmondom hogy jó leány
 A Sáríka. Ugy biz ám!

No ne sirj hát, muezika,
 Visszajön a bácsika.
 Akkor megint karikázunk,
 Hintókázunk, kocsikázunk.
 A lugasba elbujok,
 Egy kis sipot megfujok.
 Majd kerestek nagymamával,
 Herminkával és Linkával.
 Kis mise, nagy mise,
 Akkor lesz még sok mese!

Holnap megy a bácsika,
 Pá, pá, kedves Sáríka!

Lajos.

KIGYÓBŰVÖLŐ INDIÁNUS.

(Képpel a 165. lapon.)

MESÉKBEN, regékben sokszor olvasunk
 bűvészekről, varázslókról, kik min-
 denféle titkos mesterségnek birtokában
 vannak és csodákat művelnek. Mi termé-
 szetesen jól tudjuk, hogy ez csak mese,
 valósággal ilyesmi nem létezik, épen ugy,
 mint nincsenek szellemek vagy kísértetek
 sem, melyekről mesélni szokás. Régentén
 azonban, mikor az emberek még tudatlan-
 nok voltak és mindenféle babonát elhitték,
 nálunk is komolyan hitték, hogy vannak
 boszorkányok, kik olyan dolgokat tudnak
 végbevinni, amire más ember nem képes.
 Sőt még mai nap is sok tudatlan ember
 elhiszi az ilyen bolondságot, míg az oko-
 sabb, tanultabb emberek csak nevetik.

Messze tőlünk távol világrészeken,
 hol még mai napig is félig vad állapotban,
 tudatlanságban élnek az emberek, ott
 még mindig nagy tekintélyben állanak a
 bűvészek. A szegény együgyű indiánus
 azt hiszi, hogy a bűvész valami láthatatlan
 szellemekkel van összeköttetésben s azért
 tud sok meglepő dolgot végbevinni, pedig
 az egész csak abból áll, hogy ezek a bű-
 vészek ügyes, ravasz kópék, kik minden-
 féle mesterségeket kigondoltak s aztán el
 nem árulják, hanem csak egymásnak
 mondják meg, egymást tanítják: a tudat-
 lan nép pedig fél tőlük s mindent meg-
 tesz, amit parancsolnak.

Az ázsiai hinduk közt, valamint
 Amerikában a vörösbőrű vad indiánusok-
 nál különösen nagy tiszteletben állanak a
 kigyóbűvölők. E tájakon sok a veszedel-
 mes, mérges kigyó, melynek marása halá-
 los; az emberek tehát rettegnek e kigyók-
 tól és roppantul bámulják a bűvészt, ki e
 veszedelmes állattól nemcsak nem fél,
 hanem kicsalja a rejtekéből és megfogja.
 A bűvész eközben éleshangu spon játszik
 s az egész titok abból áll, hogy a kigyók
 nagyon szeretik a sipszó! s ennek hangja

után messzire elmennek ; a míg a sip szól, a kígyónak nem jut eszébe valakit megmarni. A bűvész pedig egy darabig csalja a kígyót magával, aztán hirtelen ráugrik s fejénél ragadja meg, hogy ne haraphasson. Ehhez természetesen nagy ügyesség kell ; ezt pedig a bűvész otthon szerzi meg úgy, hogy gyakorolja magát olyan kígyókon, melyeknek méregfoga már ki van

törve. A jámbor vad idianus ezt nem tudja, hanem azt hiszi, hogy a kígyó csupa félelemből nem marja meg a bűvészt.

A kígyóbüvölők ügyessége azonban mindenesetre igen meglepő s még az európaiak is, akik tudják, hogy nincs ebben semmi boszorkányság, megbámulják és megajándékozzák az ügyes ficzkókat.

A GÖRÉNY.

A ki falun jár vagy lakik, sokszor hallja, mint panaszkodnak a gazdasszonyok a görény ellen, mely kárt tesz a csirkék, libák, ruczák seregében. A görény valóban veszedelmes ellensége minden kisebb állatnak s ha egyszer valahová utat lelt, ott mindent elpusztít.

A görény nyulánk, vékony és hajlékony testű állat, mely a csekély réseken is átbúvik s a tyukólakban vagy a kacsák ketreczében nagy pusztítást visz véghez. Sőt a magas galambdúcokba is bejut,

mert lábujjain hegyes, görbült karmai vannak, melyekkel ügyesen kuszik. S ha egyszer ilyen helyre bejutott, egy galambbal vagy tyukkal meg sem elégszik, hanem ötöt, hatot vagy többet is lemészárol, anélkül, hogy valamennyit megenné. Ugy látszik, hogy neki kedve telik a gyilkolásban ; vérszomjas. A tyukokat sokszor nem is eszi meg, csak véreket szívja ki.

E vérszomjas állatnak fogazata is mutatja vérengző természetét. Fogai mind hegyesek, élesek és tarajosak. Különösen

szemfogai alkalmasak a vérontásra. Rablásaira éjnek idején indul, nappal pedig a gazdasági épületek közelében kórákások közt, faoduban, sövény alján rejtőzik; de leginkább szeret a jó száraz, illatos szénaboglyában aludni. Ezeket azért választja lakhelyül, hogy éjjel közel legyen a tyúkölakhoz és általában eledeléhez.

Ha az apró marhát a gazdasszony jól elzárja, akkor ezek megvannak mentve s a görény kénytelen más eledel után nézni. Ilyenkor a patkányokat és egereket vadászza és sokat elpusztít. Kimegy a mezőre s ott a hörcsögöket, vakondokokat, sőt a kigyókat és békákat is megfogja és jóízűen elkölti. Ha meg épen nem tud ilyen na-

FÉSZEK AZ OLAJFÁN. (Lásd a 174. lapon.)

gyobb vadra szert tenni, akkor csigákkal, szöcskéekkel és más bogarakkal is beéri. Néha halászni is szokott. Figyelmesen leselkedik a víz partján, s ha egy-egy halacska közel téved hozzá, azonnal a vízben terem és ügyesen elfogja. Uszni jól tud. Különös csemegéje a tojás.

Ha nagy zsákmányra tesz szert, akkor lakásába is szállít belőle, úgy, hogy már sokszor találtak a görény után csirkéket, számos békát és tojásokat, melyeket, szűkebb időkre gondolva, elrejtett fészkeiben. A görény bátor és harapós állat; különösen ha fiai vannak. Ekkor az ember-

rel is szembe száll s veszélyesen megharapja. Fegyverül tehát fogait használja. Van neki azonban még egy más, furcsa fegyvere is. Ha üldöztetik, egy rendkívül büzös nedvet bocsát, mely oly kiállhatatlan, hogy az üldöző kutyák nem tudnak utána menni és kénytelenek üldözését felbentetni.

A görénynek májusban 4—5 kis fia van, melyeket farakások vagy rözse alatt nevel föl. A kicsinyek hat hét mulva már anyjokat követik, hogy megtanulják tőle a rablógyilkosság mesterségét. Három hónap mulva teljesen kinőttek.

A görény hangja éles ugatás, melyet csak akkor lehet hallani, ha veszélyben van. Bundája jó prémet szolgáltat. Szőréből eseteket készítenek.

FÉSZEK AZ OLAJFÁN.

(Képpel a 173. lapon.)

KISASSZONYOK, urfiak,
Hopp jöjjenek ide csak!
Valami nagy ritkaság van
Odafent az olajfában!
Csak hallgatom, hol neszelnek,
Halk csicsergve énekelnek;
Csak firtatok s egyre nézek . . .
Hát micsoda? Egy kis fészek!
Kiesi fészek, parányi.
Mi van benne? Kanári!
Az bizony e kis madárka.
Mint az arany olyan sárga.
Ugyanaz mely a minap
— Nem is félve hogy kikap —
Nagyhirtelen kiszökött,
S im, e fára költözött.
Csak hogy megvan a kanárka,
Az a kedves, rosz madárka!
Hanem már most hallga, esitt! —
Hallgatózzunk egy kicsit.
Ott a fészke! Mily takaros!
Rajta a férj tataroz most.
S ki ismét suhant beléje:
Az kanárink felesége.

Hát ott az a sipogás,
Gyöngö, vékony czinczogás?
Semmi más
Mint a madár-pározás
Eredménye:
Tegnap még kicsiny tojás,
Ma csicsergő csemetéje,
Kisasszonyok urfiak,
Czukur-morzst hozzanak!
Böven lakmározzanak
A kis kanári-fiak!
Lám olajfa, olajfa,
Madárfészek van rajta!
Hogy meglátta a kanári:
Szép hazája
Egy fájára
Boldogan vélt rátalálni!
S már most hagyjuk,
Egy csöppet se háborgassuk!

VÁNDORLÓ LEMMINGEK.

(Képpel a 176. lapon.)

HOGY a madarak közt számos olyan van, mely koronként utra kél és messze elvándorol tőlünk, azt bizonyosan tudjátok; fecske, gólya, vadliba és még több más, midőn a hűvös őszi idők beköszönnek, utra kerekedik déli, meleg országok felé. Persze könnyű nekik, pompásan tudnak repülni nem találnak utközben semmi akadályt, sem erdő sem folyó, sőt még a tenger sem gátolja őket.

Sokkal nehezebb a sorsuk a röpülni nem tudó négylábu állatoknak, ha nagyobb vándorlásra kelnek. Ilyen állat, az igaz, nem sok van; a bölcs természet úgy rendezte be a dolgot, hogy a négylábu állatok télen nyáron megélhetnek egy helyen; legfőljebb, hogy egyes vadak az év különböző szakai szerint hol elrejtőznek a sűrű erdőben, hol pedig kijönnek a sík mezőre, mint p. o. nálunk a farkasok, melyek nyáronként az erdőben találnak elég prédát, télen azonban gyakran még a falvakba is betörnek.

Vannak azonban mégis egyes állatfajok, melyek koronként vándorlásra kelnek, a nélkül hogy ennek igazi okát tudni lehetne. E közé tartozik egy félig egér, félig menyét alakú kis állat is: a lemming, mely Amerikában nagy tömegekben él együtt. Már az egyes csapatok is több ezer állatból állanak; de mikor kedvük kerekedik vándorolni, akkor több csapat egyesül, úgy, hogy százezernyi roppant tömeg van együtt és megy egyenesen, hegynek völgynek, még folyókon keresztül is, mert igen jól tudnak uszni.

E roppant vándorló sereget semmi sem téríti ki utjából; hiába állja el akárcsi és akárcsi az utjokat, mégis csak keresztül törnek s elvonulásuk gyakran órákig tart, épen mint ha valami nagy hadsereg masirozna el. Pedig ugyancsak pusztítja őket mindenféle ellenség; a ragadozó madarak, sasok, keselyűk folytonosan ott röpkednek fölöttük és falják, de a roppant sereg meg sem érzi, ha néhány száz vagy ezer elpusztul; a folyókban sok megful, városok, falvak közelében az emberek tömérdeket megölnek, de a sereg azért még sem látszik fogyni és folyton megy tovább, míg végre eljut olyan vidékre, melyet alkalmasnak talál arra, hogy rajta állandóbb tanyát üssön. Itt aztán egyszerre szétszóródnak és eltűnnek; de ez nem tart sokáig. Rövid idő múlva ismét összegyűlnek és folytatják vándorlásukat.

MAKACSSÁG.

(Képpel a czimlapon.)

GYI te hé, gyi csacsi!
(Nem akar moeczanni.)
Gyi no már
Kis számár!
Hiszen csak
Kis patak
S nem vizár!
Ott a hid. Menj azon!
(Az kopog de nagyon.)

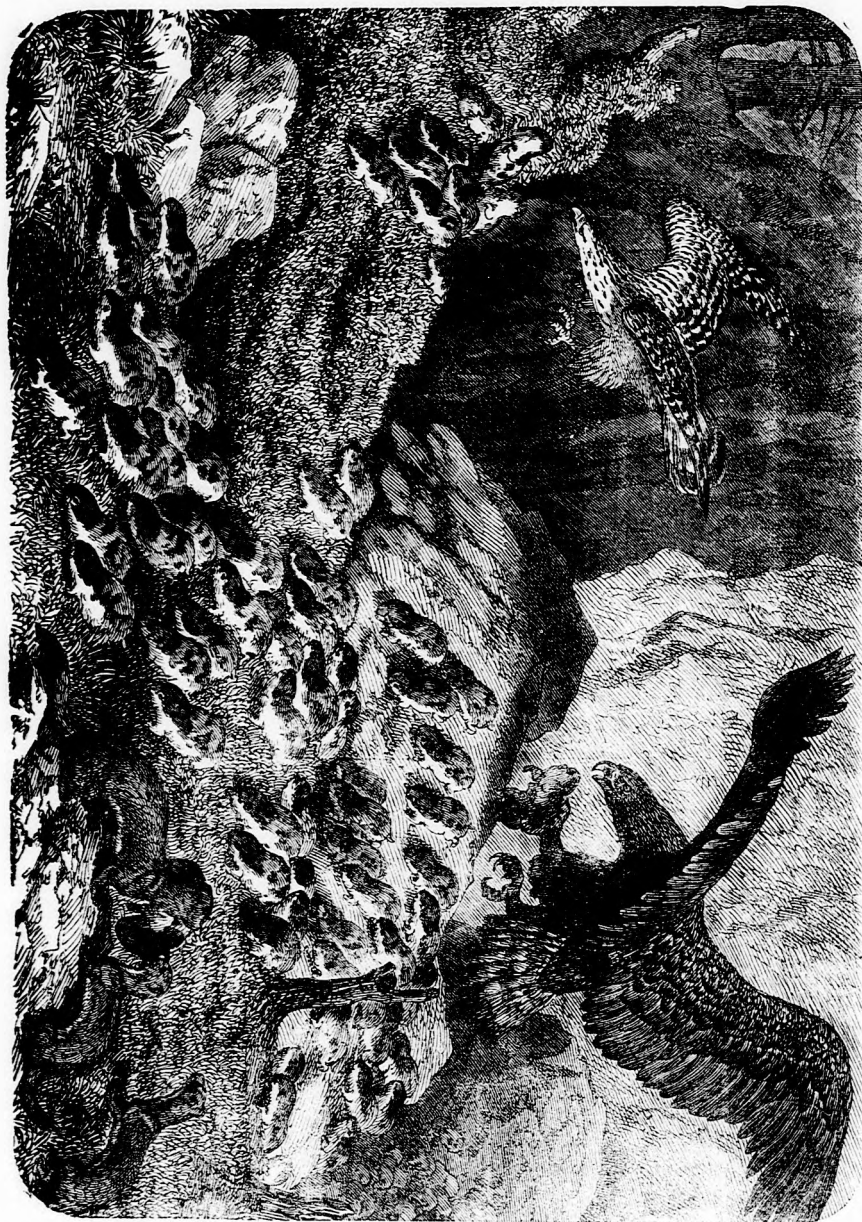
Hát hogyan segítsek
Rajtad és magamon?
Hogyan röpitselek
Által a patakon?
(Ne ülj a nyakamon
Szállj le a gyöpre.
A kantárt angyalom
Vedd a kezedbe.
Menj elől, kis gazdám
S majd meglásd, azután
Mily szépen követlek
Vizen át tégedet.
Mert no hiába mind —
Makaes vagyok!
Egyszer próbáljad meg
Te is gyalog.)
Hát mi van mit tennem?
Patakon
Gyalogon
Kell ime átmennem!

»A KIS LAP« XIII. köt. 8-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Félóra alatt is sok baj történhetik.“

Helyesen fejtették meg: Turcsányi Elemér, Karfunkel Szidónia és Károly, Singer Janka, Spiegl Ödön és Frigyes, Kumer Béla, Guttman Ilona és Hermina, Zinsenheim Ilona és Teréz, Csathó Sárika, Zauer Miksa és Sándor, Suli László, Moskovits Jenny, Bajor Etelka, Klein Bernát és Veisz Mór, Fischer Nándor, Schwarzer Mariska, Gebhart Mariska, Hirschl Armin, Weinem Ilona, Legény Oszkár és Lajka, Link Jetka, Brüll Erzsébet, Samu és Géza, Dégner Mari, Rozenberg M., Kohn Róza és Mór, Buk Irma és Samu, Groszmann Netty, Ellmann Elvira, Dömötör Pál, Bornemisza Elemér, Klein Zsiga és József, Kálmán Giza, Pilis István, Blaskovich Ilma, Nánágy Ignác, Popper Zsiga, Pribenszky Ilonka és Lajos, Singer Adél, Fejes Ilonka, Latinovics Gizella és Anna, Karakásevits Máriska és Olga, Visegrády Mari, Szulyovszky Adrienne, Rohonczy Lajos, Horváth Etelka, Czucz (?) Fáni és Mariska, (vezeték-neveteket nem tudtam jól elolvasni; máskor írjátok ki tisztábban. F. b.) Scholtz Elza, Paula és Etelka, Buday Emma, Krausz Flóra, Szőke Mária, Wamzer Károly, Balogh Feri, Darvas Jolán, Kenderosi Géza, Veér Geraldina.

VANDORLÓ LEMMINGEK. (Lásd az 174. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület
Budapest 1877. Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.